

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag worden twee punten toegekend.

Uitbreiding hielprik

1	maximumscore 1 mutatie	
2	C	
3	D	
4	maximumscore 2 • vruchtwaterpunctie / vlokcentest • Motivatie: er zijn cellen van de baby aanwezig. Het DNA kan onderzocht worden op afwijkingen	1 1
5	D	
6	A	
7	B	
8	maximumscore 1 Het antwoord bevat de notie dat ouders/familieleden willen weten welk risico zij bij een volgende zwangerschap lopen / zich kunnen voorbereiden op de verzorging van hun zieke kind.	

Poema op de Veluwe

9	B	
10	maximumscore 1 De bewering is onjuist. voorbeelden van een juiste uitleg: – <i>Smilodon populator</i> staat aan het einde van een tak. – De stamboom loopt na <i>Smilodon populator</i> niet door naar de huidige katachtigen.	
11	A	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Een zee van stikstof

12 C

13 **maximumscore 1**

Het antwoord bevat de notie dat in de bodem van veld P de concentratie stikstofverbindingen hoger is dan in de bodem van veld Q.

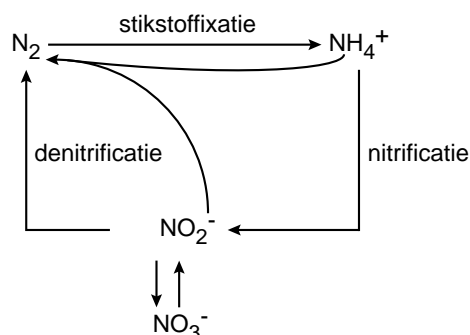
14 D

15 **maximumscore 1**

De giftige hydrazine blijft in het anammoxosoom / de giftige stof komt niet buiten het organel.

16 **maximumscore 2**

een voorbeeld van een juist schema:

- pijlen van nitriet en ammonium naar stikstof 1
- pijlen komen samen (via tussenproduct hydrazine) voor stikstof 1

17 E

18 **maximumscore 1**

eutrofiering / vermesting van het water / algenbloei / belasting met nitraat

Klimaat beïnvloedt het verspreidingsgebied van een organisme

19 **maximumscore 3**

- Curve P hoort bij de Blauwe reiger (Q hoort bij de Zilverreiger) 1
- Nee, de ligging van de tolerantiecurven verandert (op korte termijn) niet 1
- De optimumtemperatuur voor de vogels verandert niet / Het genotype van de Blauwe reiger en de Kleine zilverreiger verandert niet 1

Vraag	Antwoord	Scores
20	A	
21	C	
22	maximumscore 2 Het antwoord dient de notie te bevatten dat	
	<ul style="list-style-type: none"> als de omgevingstemperatuur in het zuidoosten laag is, de zonnestraling het lieveheersbeestje zal moeten opwarmen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> de zwarte lieveheersbeestjes sneller opgewarmd worden (dan de rode) en dus sneller een hogere activiteit hebben (dus kunnen zij zich eerder op de dag voortplanten / dus hebben zij daar een evolutionair voordeel) 	1

Dominante hyena baart agressieve dochters

23	maximumscore 2 Voorbeelden van goede antwoorden zijn:	
	<ul style="list-style-type: none"> Blootstelling aan testosteron leidt tot vermannelijken van geslachtsorganen. Jongen zijn agressief / bijten nestgenoten. Jongen oefenen vaker in het beklimmen van broertjes en zusjes. 	
	per juist voorbeeld	1
24	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Uit afbeelding 1 is af te leiden dat vrouwtjes die hoog op de sociale ladder staan een hoge testosteronconcentratie in de faeces en dus ook in het bloed / lichaam hebben tijdens de zwangerschap 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Uit afbeelding 2 is af te leiden dat jongen van moeders met hoge testosteronconcentraties (die dus hoog op de sociale ladder staan) agressiever zijn ten opzichte van hun nestgenoten 	1
25	E	
26	maximumscore 1 Voorbeelden van een goed antwoord zijn:	
	<ul style="list-style-type: none"> Dit bevordert genetische variatie. Dit voorkomt inteelt. 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Eiwitten remmen hongerhormoon

27 C

28 E

29 C

Peritoneale dialyse

30 **maximumscore 2**

Het antwoord bevat de notie dat

- bij diarree veel water het lichaam verlaat via ontlasting (dit leidt tot lagere urine-uitscheiding) 1
- bij warmte veel vocht het lichaam verlaat door transpireren (dit leidt tot lagere urine-uitscheiding) 1

31 C

32 B

33 A

34 A

Een nieuwe astmatherapie

35 B

36 D

37 **maximumscore 1**

middenrifspieren en tussenribspieren / buitenste en binnenste tussenribspieren

38 B

39 **maximumscore 2**

Het antwoord bevat de notie dat

- de patiënten eenzelfde gezondheid, leeftijd et cetera hebben 1
- de patiënten een slangetje met sonde in de luchtwegen krijgen, waarmee geen verhitting van de spiercellen wordt uitgevoerd 1

Vraag	Antwoord	Scores
40	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • De peak-flow zal verbeteren • Uit de uitleg moet blijken dat na de behandeling de lucht sneller ververst wordt doordat spiercellen in de bronchiën gedood zijn waardoor de bronchiën minder vernauwen tijdens een astmaprikkel	1 1
41	A	

Bronvermeldingen

Uitbreiding hielprik

tekst bron: Broer Scholtens, de Volkskrant, 23 december 2006

Een zee van stikstof

tekst bewerkt naar: Karel Knip, Een zee van stikstof, NRC, 12 april 2003

Klimaat beïnvloedt het verspreidingsgebied van een organisme

tekst en afbeelding 2 bewerkt naar: Rolf Roos e.a., Soorten, verspreiding en klimaat, Opgewarmd Nederland, Stichting Natuurmedia, 2004, p. 37 t/m 46

Dominante hyena baart agressieve dochters

tekst bron: Bionieuws, 28 april 2006

afbeelding 1/2 bron: S.M. Dloniak, J.A. French en K.E. Holekamp: "Rank-related maternal effects of androgens on behaviour in wild spotted hyaenas", Nature, 27 april 2006

Eiwitten remmen hongerhormoon

tekst bewerkt naar: http://www.wur.nl/NL/nieuwsagenda/archief/nieuws/2005/Eiwitten_remmen_hongerhormoon.htm

Peritoneale dialyse

afbeelding 2 bewerkt naar: <http://www.allesovernieren.be/images/uploads/behandelingPD.JPG>